SI 54 Sigtuna, Kv. Professorn 4

Litteratur: H. Gustavson, Verksamheten vid Runverket i Stockholm, i: Nytt om runer 12 (1997, publ. 1998), s. 29 f.; C. Holm Sexuella runinskrifter, Masteruppsats vt 2013, Uppsala universitet, Institutionen för nordiska språk, s. 23, 49.

Äldre avbildning: H. Gustavson, a.a., s. 29. Signum i Samnordisk runtextdatabas: U NOR1997;29G

Ett revben, troligen av nöt, med runinskrift påträffades vid en arkeologisk undersökning år 1996 i kv. Professorn 4 (Ruta D3:4. Fyndnummer 5280). Datering till 1000-talet – början av 1100-talet enligt muntlig uppgift av Anders Wikström den 27 augusti 2012.

Revbenets längd är 80 mm, bredd 28 mm och tjocklek 6 mm. Runhöjd 18 mm (1 f). Längst till vänster på den ena bredsidan står inskrift A, till höger och vänd upp och ner jämförd med inskrift A står inskrift B. Inskrifterna läses från vänster.

Fig. 1. Runbenet Sl 54 från kv. Professorn 4. Foto Bengt A. Lundberg 1996 (RAÄ/KMB ff962308).

Inskrift A:

fuþ

Inskrift B:

ar-5

Till läsningen: Runorna i inskrift A tydliga, i B ger de ett diffusare intryck på grund av vittring och skrapskador. En liten fördjupning snett uppåt höger över bistaven i 2 $\mathbf{u}$ ser på foto ut som en bistav men är en vittring. Till vänster om 4 $\mathbf{a}$ finns några mikrosprickor snett uppåt vänster. Den dubbelsidiga och högt placerade $\mathbf{a}$ -bistaven är ytterst grund. Mitten av huvudstaven och bistaven i 4 $\mathbf{r}$ är vittringsskadade. En avlång i det närmaste lodrät skuren fördjupning finns till höger om 4 $\mathbf{r}$. Dess mitt är otydlig medan dess övre och undre spets är

Runristade lösföremål från Sigtuna

SI 54 Sigtuna, Kv. Professorn 4

tydlig. Till höger och parallellt med den nedre spetsen är ett tunt streck skuret. Om den skurna fördjupningen är en runa och hur den skall läsas kan inte bestämmas med säkerhet. Eftersom det inte finns några spår av bistavar, ligger det närmast till att läsa den som en iruna, knappast som **s**.

Runföljden **fuþ** kan vara början av en futhark som inte fullföljts eller återge det feminina sustantivet *fuð* 'vulva; anus', vilket bl.a. förekommer som binamn i Bergeninskriften N B434 (*Jón Silkifuð*, *Guðþormr Fuðsleikir*, *Jón Fuðkula*), och i lagtext (*at hann flyr festarkono sina*,... *heitir han þa fuðflogi* Gulatingsloven kap. 51). Om den upp och nedvända inskriften i benets andra ända avslutas med en i-runa, dvs. runföljden är **ari**, torde den återge det maskulina substantivet *ari* 'örn'. Mansnamnet *Ari* finns belagt med säkerhet i två fall i nominativformen **ari** i U 742 och U 1173. Att det förutom ordet *fuð* skulle ha stått ordet *ars* 'arsel' torde kunna uteslutas. Om *fuð* och *ars*, se C. Holm (2013).

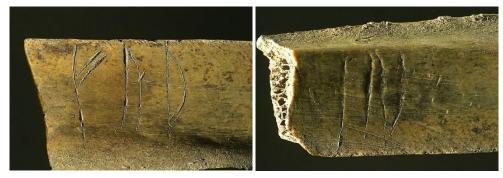

Fig. 2–3. Runbenet Sl 54 från kv. Professorn 4. Foto Bengt A. Lundberg 1996 (RAÄ/KMB ff962309 resp. ff962310).

Detta dokument ingår i en digital utgåva av runristade lösföremål från Sigtuna. Dessa publiceras fritt tillgängliga på Internet.

Texten är ännu preliminär och kan komma att revideras. Hittar du felaktigheter eller känner till källor som inte har utnyttjats är du välkommen att meddela författaren dessa på nedanstående e-postadress.

Författare: Helmer Gustavson Kontakt: magnus.kallstrom@raa.se

Riksantikvarieämbetet Box 1114, 621 22 Visby Tel. 08-5191 8000, Fax 08-660 7284 www.raa.se